

Рис. 5.12. Графики на обемите на зависимите Супрасълски и Никифоров летопис. Скоковете в графиките стават едновременно.

У – „Повесть Временных Лет“.

Времевият интервал, описан в двата летописа, е около 850–1000 г. от н.е. Графиките на обемите на двата летописа също достигат локални максимуми ПРАКТИЧЕСКИ ЕДНОВРЕМЕННО. И това отново не е случайно, а закономерно, иначе би се реализирал един от 10^{15} шанса. Тук $p(X, Y) = 10^{-15}$. На указания времеви интервал тези два летописа са зависими. На рис. 5.13 са представени трите графики на обема: за Супрасълския летопис, за Никифоровския летопис и за „Повесть Временных Лет“. Последният летопис е „побогат“, затова и неговата графиката има повече локални максимуми. След изглаждането се изяснява, че между тези графики също имаме ярко изразена зависимост. В следващите раздели ще разкажем по-подробно за сравнението на „богати“ и „бедни“ летописи.

ПРИМЕР 4.

Да приведем пример от средновековната римска история.

Х – фундаменталната монография на немския историк Фердинанд Грегоровиус „История на град Рим през средните векове“, том 1–5 [196]. Книгата е написана през XIX в. въз основа на голям брой средновековни светски и църковни документи.

У – *Liber Pontificalis* (Т. Mommsen, *Gestorum Pontificum Romanorum*, 1898). Книгата, в която има описание на живота на римските папи от средните векове, е възстановена от немския историк на XIX в. Теодор Момзен на основата на средновековни римски текстове. Тук се оказва, че $p(X, Y) = 10^{-10}$, което показва ярка зависимост между тези два текста. Вероятността случайно да се получи такава близост е 1 на 10 милиарда.

Във всичките няколко десетки обработени от нас примери на исторически текстове – както **НЕСЪМНЕНО ЗАВИСИМИ**, така и **НЕСЪМНЕНО**